

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 37/07-51

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. mája 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť Mgr. R. G., B., zastúpenej advokátom Mgr. V. Š., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. R. G. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 p o r u š e n é b o l o .

2. Mgr. R. G. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť Mgr. R. G. trovy konania v sume 5 788 Sk (slovom päťtisíc sedemstoosemdesiatosem slovenských korún) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu Mgr. V. Š., B.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 37/07-27 z 20. marca 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Mgr. R. G., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. V. Š., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 17 C 160/01 z 27. mája 2002, ktorým jej bol priznaný nárok na vrátenie kúpnej ceny za byt v sume 1 000 000 Sk s príslušenstvom, podala 1. augusta 2002 súdnemu exekútorovi JUDr. P. Š. návrh na vykonanie exekúcie voči povinnej. V sťažnosti sťažovateľka podrobne uviedla úkony, ktoré boli v rámci exekučného konania vykonané. V tejto súvislosti vyjadrila názor, že v danom konaní došlo k porušeniu označených práv, pretože okresný súd nekonal bez zbytočných priet'ahov. Sťažovateľka sa domnieva, že k zbytočným priet'ahom došlo

jednak pri schvaľovaní príklepu v súvislosti s vykonaním exekúcie predajom nehnuteľností, ktorý okresný súd schválil až po 2 rokoch a 2 mesiacoch od konania dražby, jednak pri rozhodovaní tohto súdu o jej žiadosti o zmenu súdneho exekútora, o ktorej rozhodol až po uplynutí 6 mesiacov, ako aj v súvislosti s jej žiadosťou o odňatie cestovného dokladu povinnej z 20. februára 2006, ktorou sa podľa jej vyjadrenia okresný súd dosiaľ nezaoberal.

Podľa vyjadrenia sťažovateľky exekučné konanie trvá už viac ako 4 roky. Vec nie je skutkovo ani právne zložitá a sťažovateľka sa o prieťahy v konaní okresného súdu nepričinila. Sťažovateľka zároveň uviedla: *„Výkon súdneho rozhodnutia mal a má priamy vplyv na jej životnú úroveň, osobný status, zdravotný stav a každodennú existenciu. Bez úspešného vymoženia nároku na vrátenie kúpnej ceny si sťažovateľka nedokáže riadnym spôsobom zabezpečiť možnosť bývania a domova.“* Sťažovateľka vidí v postupe okresného súdu porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodňuje tým, že je *„vystavená pretrvávajúcemu stresu vyvolanému neodôvodnenými a zbytočnými prieťahmi v konaní, ale aj pocitom poníženia jej ľudskej dôstojnosti v dôsledku postupu OS BA I.“* Z uvedeného dôvodu považuje sťažovateľka za primerané odškodnenie zo strany okresného súdu finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal mu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a uložil mu povinnosť zaplatiť jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Predseda okresného súdu sa k sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. Spr. 2105/03 z 9. februára 2007, doručeným ústavnému súdu 19. februára 2007, v ktorom sa okrem spisového prehľadu uvádza:

„... dovoľujeme si navrhnúť Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby bola vzatá na vedomie skutočnosť, že súd konal v súlade s platnými právnymi predpismi s ohľadom na právnu náročnosť prejednávanej veci ako i na množstvo vecí vybavovaných v oddelení zákonnej sudkyne.“

V prípade, že ÚS SR dospeje k záveru, že bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, navrhujeme, aby ÚS SR vzhľadom na uvedené skutočnosti zvážil priznanie finančného zadosťučinenie sťažovateľovi.“

Právny zástupca sťažovateľky sa k stanovisku okresného súdu vyjadril podaním z 18. apríla 2007, doručeným ústavnému súdu 24. apríla 2007, v ktorom okrem iného uviedol:

„Vyjadrenie predsedu OS BA I neobsahuje žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali tvrdenia a argumenty obsiahnuté v sťažnosti sťažovateľky. Konštatovanie, že súd postupoval v súlade s Exekučným poriadkom bez zbytočných prieťahov nezodpovedá skutočnosti. Vypovedá o tom už aj samotný fakt, že v prípade inej ústavnej sťažnosti týkajúcej sa tohto exekučného konania Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 24. 08. 2006 potvrdil, že v konaní o schválení príklepu základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené bolo (II. ÚS 99/06-37). Vzhľadom na to, že OS BA I je známe, že dlhodobý odklad výkonu rozhodnutia súdu má pre sťažovateľku naďalej značný negatívny dopad, ktorý sa ešte znásobuje nezákonným rozhodovaním súdu, je doslova cynické, aby predseda OS BA I, ktorého úlohou je okrem iného vykonávať také organizačné a personálne opatrenia, aby k prieťahom v konaní nedochádzalo, požiadal Ústavný súd SR, aby v prípade nálezu porušenia ľudských práv sťažovateľky zvážil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.“

Predseda okresného súdu v podaní z 9. februára 2007 a právny zástupca sťažovateľky v podaní z 18. apríla 2007 uviedli, že netrávajú na ústnom pojednávaní vo veci. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. Er 1842/02 ústavný súd zistil nasledovný priebeh konania:

Dňa 7. augusta 2002 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. P. Š. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Dňa 12. augusta 2002 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora JUDr. P. Š. Poverenie bolo súdnemu exekútorovi doručené 20. augusta 2002.

Dňa 2. apríla 2003 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o schválenie príklepu.

Dňa 5. júna 2003 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o zmenu súdneho exekútora, ktorej súčasťou bol aj súhlas súdneho exekútora s dispozičným právom sťažovateľky.

Dňa 15. júla 2003 bola okresnému súdu doručená opakovaná žiadosť sťažovateľky o zmenu súdneho exekútora.

Dňa 26. augusta 2003 okresný súd zaslal žiadosť sťažovateľky na vyjadrenie súdnemu exekútorovi JUDr. P. Š.

Dňa 26. augusta 2003 sťažovateľka oznámila okresnému súdu, že vyjadrenie exekútora je súčasťou jej žiadosti z 5. júna 2003.

Dňa 24. septembra 2003 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie súdneho exekútora, ktorý uviedol, že zmene súdneho exekútora by malo predchádzať schválenie príklepu a rozvrhu výťažku po uskutočnenej dražbe nehnuteľností.

Dňa 28. októbra 2003 bolo okresnému súdu doručené doplnenie žiadosti sťažovateľky o zmenu súdneho exekútora.

Dňa 26. novembra 2003 okresný súd uznesením sp. zn. Er 1842/02, EX 628/02 neschválil príklep vydražiteľovi pri dražbe nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území K. z dôvodu, že nebol predložený súhlas záložného veriteľa s predajom nehnuteľnosti. Uznesenie bolo súdnemu exekútorovi JUDr. P. Š. doručené 5. decembra 2003.

Dňa 16. decembra 2003 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie súdneho exekútora o tom, že nežiada priznanie náhrady trov konania.

Dňa 16. decembra 2003 bolo okresnému súdu doručené doplnenie žiadosti súdneho exekútora o schválenie príklepu, ku ktorému bol predložený súhlas záložného veriteľa.

Dňa 18. decembra 2003 okresný súd uznesením sp. zn. 1 Er 1842/02, EX 628/02 vyhovel žiadosti sťažovateľky o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. J. J. Uznesenie bolo sťažovateľke doručené 31. decembra 2003 a obom súdnym exekútorom 30. decembra 2003.

Dňa 8. januára 2004 okresný súd prostredníctvom registra obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register“) zisťoval pobyt povinnej.

Dňa 9. januára 2004 súdny exekútor JUDr. P. Š. vrátil okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie.

Dňa 19. januára 2004 súdny exekútor JUDr. J. J. požiadal okresný súd o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Dňa 29. januára 2004 okresný súd vydal súdnemu exekútorovi JUDr. J. J. poverenie na vykonanie exekúcie, ktoré mu bolo doručené 6. februára 2004.

Dňa 29. januára 2004 bolo okresnému súdu doručené oznámenie registra o pobyte povinnej.

Dňa 4. mája 2004 boli súdnemu exekútorovi JUDr. J. J. doručené námietky splnomocneného zástupcu povinnej proti udeleniu príklepu.

Dňa 25. júna 2004 bol okresnému súdu doručený návrh súdneho exekútora o schválenie príklepov udelených na dražbe nehnuteľností.

Dňa 1. júla 2004 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k námietke povinnej proti udeleniu príklepu.

Dňa 18. októbra 2004 sťažovateľka doručila okresnému súdu doklady týkajúce sa začatého trestného stíhania v súvislosti so skutkami týkajúcimi sa predmetného exekučného konania a zároveň požiadala o konanie vo veci.

Dňa 19. októbra 2004 okresný súd určil termín pojednávania na 26. november 2004, ale predvolanie povinnej sa nepodarilo doručiť z dôvodu, že na uvádzanej adrese je tento adresát neznámy.

Dňa 19. októbra 2004 okresný súd žiadal správu katastra o oznámenie údajov, či povinná a A. H. podali návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v B.

Dňa 25. októbra 2004 okresný súd prostredníctvom registra opäť zisťoval pobyt povinnej.

Dňa 29. októbra 2004 bolo okresnému súdu doručené oznámenie správy katastra o tom, že uvedené osoby 11. mája 2004 na základe darovacej zmluvy z 26. apríla 2004 podali návrh na vklad vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. Okresnému súdu boli zároveň doručené listy vlastníctva.

Dňa 3. novembra 2004 bolo okresnému súdu doručené oznámenie registra o pobyte povinnej.

Dňa 8. novembra 2004 súdny doručovateľ oznámil, že povinnej sa nepodarilo doručiť zásielku, pretože sa nezdržiava na známych adresách (...).

Dňa 26. novembra 2004 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili sťažovateľka aj povinná, predmetom ktorého bolo zisťovanie právnych vzťahov k exekvovanej nehnuteľnosti.

Dňa 29. novembra 2004 A. H. predložila okresnému súdu zrušenie darovacej zmluvy, na základe ktorej darovala nehnuteľnosť, ktorá je predmetom exekúcie, svojej dcére (sťažovateľka), ako aj iné s vecou súvisiace doklady.

Dňa 13. decembra 2004 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k okolnostiam prípadu.

Dňa 22. decembra 2004 bol do spisu okresného súdu založený úradný záznam o tom, že pracovník exekútorského úradu súdneho exekútora JUDr. J. J. doručil okresnému súdu doručky o doručení upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie osobám určeným zákonom.

Dňa 22. decembra 2004 okresný súd uznesením sp. zn. 1 Er 1842/02, EX 628/02 zamietol námietky povinnej vznesené proti udeleniu príklepu na dražbe nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v B. a zároveň neschválil udelenie príklepu sťažovateľke ako vydražiteľke tejto nehnuteľnosti. Uznesenie bolo súdnemu exekútorovi v počte 16 ks doručené 3. januára 2005.

Dňa 22. decembra 2004 okresný súd zaslal súdnemu exekútorovi exekučné spisy sp. zn. EX 628/02 a EX 002/04.

Dňa 3. januára 2005 bol do spisu okresného súdu založený úradný záznam o tom, že podpísaná pracovníčka (bez uvedenia mena) nesľúbila sťažovateľke ani súdnemu exekútorovi, že príklep bude schválený, ak budú predložené doručky o doručení upovedomenia zákonom stanoveným osobám.

Dňa 5. januára 2005 bolo okresnému súdu doručené ďalšie vyjadrenie sťažovateľky k danej veci.

Dňa 3. februára 2005 bolo okresnému súdu doručené oznámenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) o tom, že sťažovateľka podala podnet na podanie mimoriadneho dovolania, a z tohto dôvodu žiadala o zapožičanie spisu okresného súdu sp. zn. 1 Er 1842/02.

Dňa 9. februára 2005 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľky označené ako „*Oznámenie o možných následkoch nezákonného postupu*“. Dňa 16. februára 2005 okresný súd zaslal toto oznámenie sťažovateľky generálnej prokuratúre.

Dňa 17. februára 2005 (prípís z 3. februára 2005) okresný súd zaslal generálnej prokuratúre spis za účelom podania mimoriadneho dovolania.

Dňa 2. marca 2005 súdny exekútor požiadal okresný súd o vrátenie exekučných spisov, ktoré mu boli doručené 9. februára 2005.

Dňa 2. marca 2005 okresný súd vrátil požadované spisy súdnemu exekútorovi.

Dňa 27. júla 2005 podala generálna prokuratúra Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) mimoriadne dovolanie.

Dňa 2. septembra 2005 súdny exekútor predložil najvyššiemu súdu doručky o doručení uznesenia okresného súdu z 22. decembra 2004.

Dňa 20. februára 2006 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o odňatie cestovného dokladu povinnej.

Dňa 23. februára 2006 okresný súd požiadal Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava I (ďalej len „OR PZ BA I“) o zapožičanie spisu sp. zn. ČVS: ORP-678/OEK-B1-2004-PB.

Dňa 23. februára 2006 okresný súd požiadal najvyšší súd o oznámenie stavu konania o mimoriadnom dovolaní a vrátenie spisu za účelom rozhodnutia o odobrati cestovného dokladu povinnej.

Dňa 6. marca 2006 bolo okresnému súdu doručené oznámenie OR PZ BA I.

Dňa 15. mája 2006 sťažovateľka nahliadla do spisu okresného súdu a v ten istý deň bol vytvorený „*nový náhradný obal*“.

Dňa 15. mája 2006 bol okresnému súdu doručený rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Cdo 13/2005 z 27. marca 2006, ktorým najvyšší súd zrušil uznesenie okresného súdu

sp. zn. 1 Er 1842/02 z 22. decembra 2004 vo výroku, ktorým tento súd neschválil udelenie príklepu sťažovateľke. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 24. apríla 2006.

Dňa 12. júla 2006 okresný súd schválil udelenie príklepu pri dražbe nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území K., ako aj na nehnuteľnosť (...) v B. Uznesenia nadobudli právoplatnosť 21. júla 2006.

Dňa 12. júla 2006 okresný súd vrátil exekučný spis sp. zn. EX 628/02 a sp. zn. EX 002/04 súdnemu exekútorovi.

Dňa 17. júla 2006 sťažovateľka nahliadla do spisu okresného súdu a zároveň požiadala okresný súd o zmenu súdneho exekútora.

Dňa 26. júla 2006 súdny exekútor oznámil okresnému súdu, že nesúhlasí so zmenou súdneho exekútora, pretože podľa jeho vyjadrenia nespôsobil žiadne prietahy v konaní a vo veci mu zostáva vykonať už len rozvrhové konanie.

Dňa 24. augusta 2006 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o vyznačenie právoplatnosti uznesenia okresného súdu z 12. júla 2006. Uznesenie s vyznačením doložky právoplatnosti bolo sťažovateľke doručené 4. septembra 2006.

Dňa 25. augusta 2006 okresný súd zaslal súdnemu exekútorovi uznesenia z 12. júla 2006, ktorými boli schválené príklepy s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti. Uznesenia boli súdnemu exekútorovi doručené 14. septembra 2006.

Dňa 8. septembra 2006 bol okresnému súdu doručený návrh súdneho exekútora na pripustenie zmeny účastníkov konania z dôvodu postúpenia pohľadávky záložným veriteľom na tretiu osobu.

Dňa 30. augusta 2006 okresný súd uznesením sp. zn. 1 Er 1842/02, EX 628/02, EX 002/2004 vyhovel žiadosti sťažovateľky o zmenu súdneho exekútora a exekúciou poveril súdneho exekútora Bc. M. P. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. septembra 2006.

Dňa 13. septembra 2006 okresný súd vyzval súdneho exekútora JUDr. J. J. na vyčíslenie trov exekúcie a vrátenie exekučného spisu.

Dňa 22. septembra 2006 okresný súd požiadal Okresné riaditeľstvo policajného zboru Bratislava II (ďalej len „OR PZ BA II“) o zapožičanie spisu sp. zn. ČVS: ORP-678/OEK-B1-2004-PB.

Dňa 17. októbra 2006 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o vyžiadanie všetkých náležitostí od pôvodného súdneho exekútora.

Dňa 24. októbra 2006 okresný súd vyzval súdneho exekútora JUDr. J. J. na vrátenie poverenia.

Dňa 30. októbra 2006 okresný súd vydal súdnemu exekútorovi Bc. M. P. poverenie na vykonanie exekúcie. Poverenie bolo súdnemu exekútorovi doručené 2. novembra 2006.

Dňa 6. novembra 2006 okresný súd opätovne vyzval súdneho exekútora JUDr. J. J. na vyčíslenie trov exekúcie a vrátenie exekučného spisu.

Dňa 6. novembra 2006 bolo okresnému súdu doručené vyčíslenie trov exekúcie JUDr. J. J.

Dňa 9. novembra 2006 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k vyčísleniu trov súdneho exekútora.

Dňa 9. novembra 2006 okresný súd opätovne vyzval súdneho exekútora o zaslanie exekučných spisov.

Dňa 14. novembra 2006 bolo okresnému súdu doručené oznámenie z exekútorského úradu JUDr. J. o tom, že spisy nie je možné zaslať z dôvodu hospitalizácie súdneho exekútora.

Dňa 16. novembra 2006 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní.

Dňa 23. novembra 2006 bolo okresnému súdu vrátené poverenie na vykonanie exekúcie pre JUDr. J. J.

Dňa 23. novembra 2006 bol okresnému súdu doručený podrobný rozpis trov exekúcie súdneho exekútora JUDr. J. J. Zároveň boli okresnému súdu doručené exekučné spisy sp. zn. EX 002/04 a sp. zn. EX 628/02.

Dňa 27. novembra 2006 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o vydanie opravného uznesenia zo 17. júla 2006.

Dňa 1. decembra 2006 okresný súd zaslal súdnemu exekútorovi Bc. M. P. exekučné spisy sp. zn. EX 002/04 a EX 628/02.

Dňa 1. decembra 2006 okresný súd uznesením sp. zn. 1 Er 1842/02, EX 002/04 zaviazal sťažovateľku k náhrade trov exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. J. J.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom (...).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci (1), správanie účastníka (2) a postup súdu (3). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (obdobne III. ÚS 117/02, I. ÚS 13/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd zo skutočností uvádzaných okresným súdom ani z obsahu spisu nezistil takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver

o takej zložitosti posudzovanej veci (právnej, resp. faktickej), ktorá by mohla negatívne ovplyvniť jej doterajší priebeh, no najmä doterajšiu dĺžku konania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zo spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla byť zohľadnená v neprospech sťažovateľky. Ani okresný súd nemal k jej správaniu námietky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatuje, že okresný súd bol v danej veci nečinný, a to od doručenia návrhu na schválenie príklepov udelených na dražbe nehnuteľností (25. jún 2004) do 12. júla 2006, keď vo veci rozhodol (nečinnosť viac ako 24 mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas tohto obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02, III. ÚS 117/02, I. ÚS 13/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Keďže efektívny výkon rozhodnutia predajom nehnuteľností predpokladá aj vydanie súdneho rozhodnutia o schválení príklepu, ktoré má významné právne účinky a podstatným spôsobom zasahuje do subjektívnych práv a povinností účastníkov, ako aj iných subjektov exekučného konania, a okresný súd bol vo veci nečinný viac ako 24 mesiacov, preto ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu sp. zn. 1 Er 1842/02 v predmetnej exekučnej veci bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

Aj napriek zisteniu ústavného súdu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal vzhľadom na to, že okresný súd 12. júla 2006 vo veci rozhodol a 13. júla 2006 dal pokyn na doručenie uznesenia účastníkom konania a zúčastneným osobám.

IV.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 000 Sk. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že *„výsledok konania má pre sťažovateľku mimoriadne naliehavý význam aj vzhľadom na jej vek a zdravotný stav, keďže je prakticky vylúčené, že by si ako invalidná a v preddôchodkovom veku dokázala znovu našetriť na byt. Sťažovateľka je vystavená pretrvávajúcemu stresu vyvolanému neodôvodnenými a zbytočnými prietahmi v konaní, ale aj pocitom poníženia jej ľudskej dôstojnosti v dôsledku postupu OS BA I“*.

V dôsledku zistených skutočností preto ústavný súd považoval za potrebné rozhodnúť aj o priznaní finančného zadosťučinenia. Pri jeho priznaní vychádzal z princípov spravodlivosti a z potreby zavŕšenia ochrany základného práva sťažovateľky. Ústavný súd považoval za primerané priznať sťažovateľke sumu 30 000 Sk.

Napokon ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Pri určení sumy náhrady trov vychádzal ústavný súd v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2005, ktorá bola 16 381 Sk, a z toho, že za jeden úkon vykonaný v roku 2006 patrí odmena v sume 2 730 Sk. Táto náhrada trov konania tvorí (za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2006 spolu s režijným paušálom 2 x 164 Sk) sumu 5 788 Sk.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. mája 2007